

Előfizetési feltételek:

Fizetendő Debreczenben.
Egész évre 2 frt.
Fél évre 1 „
Községeknek 60 kr. évi postadíj előleges
beküldés után ingyen.
Egyes szám ára 5 kr.

Szerkesztőségi és kiadói iroda:

Nagyvárad-utca T a s s m e r-féle 2088-dik
számú házban, a megyeháza szemben.
Kéziratok vissza nem adandók.

DEBRECZEN-NAGYVÁRADI

ÉRTESÍTŐ.

TÁRSADALMI ÉS VEGYES TARTALMU HETILAP.

Hirdetési díjak:

Négy-hasbas petit sorát 5 kr; többszo-
rinél 4 kr.
Nagyobb és többször hirdetéseknél nagyon
kedvező engedmények tételnek.
Bélyegdíj: minden bejelentésért külön 30 kr.
Nyitlitter-ben megjelölt közlemény
minden petit sorra 15 kr.
Hirdetéseket és előfizetéseket helyben a *Kiadói
Hivatásnál, Csáthy Fer. és Társa (díbbétfi,
Csáthy K.), Telegráf K. Lajos és László
Alberti könyvkereskedésében, Budapest: a
Goldberger A. V. és Haasenstein és Vogler,
Bécsben, Prágában Haasenstein és Vogler,
A. Oppel, Schalek H., Stern Mór és
Párisban, Hamburgban és Majna-Frank-
furtban: G. L. Daube és Mosse Rudolf*
hirdetési intézetében fogadtatnak el.

A kefir.

*Kaukasiai tejbor, vagy tehéntej kermis, mint tudóvész
elleni szer.*

Írta: **Dr. Braun Fülöp.**

Régóta foglalkoznak az orvosok azzal,
hogy lehetne a tudóvészben szenvedőknek, ha
nem is tökéletes, de legalább enyhülést nyuj-
tani; mert mondjuk ki határozottan, hogy
vajmi ritkán sikerült a megtámadott tudó
pusztító processzust megsemmisíteni!

A boncsolás néha egy meggyógyult (elme-
szesedett) gömöt constatál, de az is oly ritka
tünemény!

Tudjuk azt, hogy a tudóvész gyógyításá-
nál főfeladatunk a gyomornak oly mennyiségű
tápszert nyújtani, melyet az könnyen felemész-
tethet, s így csakhamar vérré válván, a test fen-
tartására szolgál.

Ily könnyen emészthető és igen jó tápszer
a tej, általában véve legyen az bármely állattól
nyerve, és így nem csak a csecsemőkörben, de
az emberélet bármely stadiumában felette hasz-
nos; csak hogy az ember kizárólagosan avval
élve, hamar ráunna. Ehhez járul még gyakran a
tej hamisítása, mely bennünket kénytelenít a
tejkurával felhagyni.

Hogy a tejkurát ily lehetőség meg ne
zavarhassa, ajánlatba hozták a Vumis vagy
kanczatejet, mely az összes ivatagi népnél biz-
tos szerül szolgál a tudóvész ellen, s tény, hogy
e nomád (vándor) törzsnél a tudóvész ritkaság.
De csakhamar elejtették ezt a gyógyszert, drága
voltánál fogva (naponta 10 forintba került a
szükséges minőségű tej) és egy sokkal olcsób-
bal és hatásosabb fogva ép oly hírneves szerrel,
a Kefirrel helyettesítették.

A Kefirnek a Kaukasiai tatárok tudóvész
elleni biztonságot tulajdonítanak. A gerjesztő
csirt pedig, a miből a Kefir készül, Kefir mag-
nak, Kefir gombának hívják.

Honnét és miből eredtek a Kefir magvak
vagy Kefir gombok, az egészen tisztán nincsen
megállapítva.

A legenda szerint Allah maga adott volna
áltál egy öreg igazhívónak egy Kefir magot,
hogy mindég legyen neki jobb és kellemetes
ízű itala, mint a többieknek. Kefir (Keif-kef)
törökül annyit jelent, mint „jobb”, „legjobb.”

Más versió szerint, s mely valószínűbb, a
Kefir mag nem egyéb, mint a csutorában vissza
maradt tejgomba, mely hamar erjedésbe megy
által, és így bármely tejhez adva, csakhamar
savanyus ízű ital lesz belőle.

A Kefir mag sárgás fehér, rnganyos kis
csomócskákból áll 2—3 milliméternyi nagy-
ságu és 3—4 egész 5 centiméter vastagságu.
Vízben a Kefir könnyen duzzad fel, és ilyenkor
egész tiszta fehér színű. A készitési módja a
Kefir italnak a következő.

A Kaukasiai népnél a tej keskeny nyaku
bőrcsutorákba öntetik, mely csutorába egy ne-
hány Kefir mag van elhelyezve. Miután az
edény vagy csutura légmentesen le van zárva,
hűvös helyre tétetik időnként jól felrúva 2—3
nap múlva már annyira megcsavanyodott a tej,
hogy azt italul fel lehet használni; akkor óva-
atosan kinyitják a csutort, és annyi folyadékot
öntenek ki belőle, a mennyi éppen szükséges,
vigyázván arra, hogy minél kevesebb szén-
szabaduljon, a hiányos folyadékot friss tejjel
pótolták.

Minálunk tehát gyógycéllra is csak így
készítik a Kefirt csakhogy csutura helyett ná-
lunk erős palackokat használnak.

Gyógycéllra készült Kefirnél két fő mo-
mentumra kell ügyelni és pedig, hogy a Kefir
mag, valamint a tej, a legjobb minőségű legyen.
Ki részletesen akarja tudni a Kefir készi-
tési módját szívesen szolgálom vele. Itten tér-
szűke miatt lehetetlen.

A tej minden alkalatrészét a Kefirben is ta-
láljuk, azonkívül még az erjedés folytán tejsa-
vát, alkoholt, szénsavat, és sok fehérnyét ta-
lálunk.

A tejsav, mely a Kefirben tejczukorból
képződik, az emésztésre igen kitűnő hatással
van.

A tejsavnak az a főhatása, hogy a gyo-
morban a nehezen oldandó Caseint (sajt) és min-
den fehérnyét könnyen feloldvasztja, úgy, hogy
a fehérnyéből, mely első rendű tápszer igen,
igen nagy mennyiségben dolgozhat a gyomor.

Hasonló jó hatása az alkohol (kisebb
mennyiségben) és a szénsav, mely mindannyian
az emésztést elősegíti. Miután a Kefir által a
bevért tápanyagok csak hamar felszívódnak az
az felemészthetőnek, a betegek nagyobb mennyi-
ségű tápanyagokat feldolgoznak, miáltal a test

suly is szaporodik, mely suly szaporodás
a tudóvész betegeknek semmi más
szer által nem érhető el.

Tehát a Kefir első rangú gyógyital.

A Kefir javálva van ott, a hol a tej kura
általában hasznos, és pedig vérszegénységben,
tifusz után, sok vérvesztés után, egyszóval ott,
a hol csakhamar a test fogyasztását jó tápszo-
rakkal kell helyreállítani.

Nagy sikerrel használják a Kefirt a tudó-
gümőkörben és a hörgők idült hurutjában.

A Kefir használata folytán az eddig nehéz
köpködő sürű nyálkát átváltozik vékony könnyen
felszakadó nyálkává, a köhögési rohamok rit-
kábbak, mi által az álmom is nyugodtabb.

Vérszegénységnél, gyomorhurat, a gyomor-
rosz emésztésénél, a gyomor fekély és gyomor-
ráknál nem kevésbé a czukorbetegségben,
A használati módszerről bárkinék szíve-
sen adok orvosi tanácsot és utasítást.

— **Bő dóhánytermés.** Magyarország do-
hánytermése az idén rendkívül kedvező. A termés
ugy mennyiségre, mint minőségre nézve az utóbbi
évek termését felülmúlja. A termés bőségét illusz-
trálja az is, hogy az ország összes költőgyáriai is alig
képesek a dohányzsinnek óriási szükségletét fe-
deezni.

— **Uralkodók.** A czár és a czárné, mint a
pozemi uraknak Pétervárról jelentik, néhány nap
múlva maglátogatja a berlini udvart; a német
császár pedig nejével együtt jötköztöbör havában ten-
geren Pétervárra megy, hogy jelen legyen a czári pár
szület-lakodalmán.

Prága és az országos kiállítás.

Írta: **Dr. Kardos Samu.**

(Vége.)

Gróf Waldstein palotájából Prága legújabb és
legszebb hidján, a Palaky hídján át az ó városba haj-
tatunk, a hol is először a régi tanácsházat szemlélt-
tük meg apróra. A városháza 2 részből áll; egyik
része még építése idejéből 1338-ból datálódik, a
másik 1840-ben lett restaurálva. A városházának
legérdekesebb részét az ó Göttyáli tornya és a
benne elhelyezett világhírű óramű képezi, a melyen
az ugynevezett prágai időszámítás alapszik. Ezt az
óra művet még 1490-ben 12 évi tanulmányozás után
egy Gans nevű mester állította össze. Az óra 1400
különböző kisebb nagyobb szerkezetet foglal magá-
ba és a legnagyobb pontossággal mutatja az évek
4 év szakát, 12 hónapját, 365 napját, és annak nem

12, de 24 óráját, a nap és hold felkeltését és lenyug-
vását. Ezen órát 600 év alatt egyetlen egyszer ke-
llet csupán igazítani. Pedig alig hiszem, hogy a já-
mbor mester adott volna magáról jótállási okiratot,
mint most szokás, 5 esztendőre.

Éppen közvetlenül a városháza mögött, attól
egy keskeny sikátor által elválasztva, fekszik a
régii G h e t t o vagyis a zsidó negyed.
Prága zsidó hitközsége egyike a legnevezeteseb-
beknek Európában. Erre őt nem csak ezredéves
multja, hanem ugyanolyan idős kulturája is méltán
feljogosítja. És a kételkedőknek nem kell a penészes
acták között buvárkodni, hogy erről magának meg-
győződést szerezzen, hanem egyszerűen keressse fel
Prágában az egymás mellett fekvő régi zsidó templom-
t, tanácsházat és temetőt. A templomban, mely
újja építve is 760 évvel ezelőtt vagyis 1142. lett,
több értékes tárgy között nagy kegyelettel őrzik a
zsidók ama hatalmas vörös fehér nyelven nyugvó,
arany rókával gazdagon díszített, nehéz véres so-
lyom zászlót, melyet III. Ferdinánd római császár
1648-ban a zsidóknak Prága hőies védelméért aján-
dézott. A koronázási ünnepélyek alkalmával
ezen zászlót, melynek a fénnyel kívül 10 kisebb
nyele is van, szintén körülhordozzák és pedig akké-
pen, hogy a főnelet közepén 2 hatalmas szál ember,
az annak közép fájából kisugárzó 10 kisebb nyelet
más-más ember tartja. Szemben a régi zsidó
templommal áll még a búzské tornyú zsidó tanács-
ház, melynek 2 órája van egy gépezet által hajtva.
Az egyik — a felső — az órák latin számokkal, az alsó
zsidó betűkkel jelezve. A felső óra mutatói balról
jobb felé, és az alsó óra mutatói jobbról bal felé mo-
zognak. Délután 3 órakor tehát a felső óralapon a
nagy mutató a felső körszelet első negyedén a
III-on áll, az alsó óralapon pedig ugyanez,
ugyanazt az időt a nagy mutató a IX-es helyen álló
T e s z zsidó betűn jelzi. A tanácsházról jobbra egy
keskeny görbe sikátor vezet aztán a 8—10 méter
magas kőfallal övezett régi zsidó temetőhöz,
Prága város egyik legnevezetesebb látványlájához.
A temető nem azért nevezetes, mert zsidók nyug-
szanak benne, hanem azért, mert ezen zsidók között
számos olyan férfi van, ki a maga körében a bölce-
leti és orvosi tudományokban európai hírnevet tett
szert — és kiknek vörös márványból készült síremlé-
kei és a granitból vésett sarkophagok ma is sok szé-
p és nemes beszélnek a multak emlékei iránt ér-
deklődő utódoznak. — Itt van a J e h u d a s
Jóse fia híres előimádkozó sir emléke 941-ből, itt
nyugszik a máglyára hurcolt mártír Rabi Ábrahám
a Jakab fia 1476-ból; itt pihennek az első zsidó
nyomda tulajdonosának Mordechai és testvére Be-
salemnek földi maradványai 1571 és 1589-ből. Itt
van az első cseh zsidó nemes családának, Edle von
Treuenbergnek kriptája 1628-ból. Az utolsó halott,
kit ide temettek, az 1787-ben elhunyt Bech Mózes a
prágai zsidó hitközség elsőke elnöke volt. De már az ó
időben, az aránylag kicsiny temető annyira tul-
szufla volt holtakkal, hogy azokat 3-as és 4-es sor-
ban egymás fölé kellett idegen helyről hozott han-

TÁRCZA.

A rózsaszedők.

„Virágszedő leányka
Hová olyan sietve?
Megállj csak és mutasd meg,
Ha nem fukar szivecskéd,
Hol szedted ezt virágid?”
No jér, ne félj galambom,
Háthogyha még közelben
Egy két rózsát találunk.
„Nem... itten nincs sehol már...
A szépeket lesszedtem,
S mit ott hagyék, aligha
Felülhetik előttem.
De várj... ne menj, ne fáradj,
Ime tekintsd kőtaném,
Ha szépek-e a rózsák...
Ez itt talán a legszebb...
Avagy emez? Tenéked
— Tudod örömmel adtam
Akármikor virágim!”
„Mind szépek, igen, esodálom.
De most-szívem szeretted
E szép kies ligetnek
Ambróziája mellett
E rózsaszép ajakban
Tálalom én a legszebb
Virágot itt s szeretve
Megízlel azt e csókban.”
Igy szól a ifjú és már
Letépte azt a rózsát,

Mi a lányka főlött
Rózsája volt, a csókot.

Könyves Tóth Samu.

Kitépelt lapok.

Írta: **Szöllőssyné Ida.**

(Vége.)

Csend, halotti csend van a nagy beteg szobá-
ban, mintha már a nagyanya a terítők fektüde.
Pedig még nem égett le a szép, nemes arczo-
násu matróna élet gyertyája odáig, még pisálkolt,
világított halvány fényével a fogytékán levő
gyertya, s a beteg nagyanya b-hunyt szemekkel
mintha már örök álmát aludta volna, csak gondol-
kozott, élete alvó világánál a multak ködébe kuta-
tott, s keskeny sima arczán meg-megrándult egy ér,
s ajkai körül két mély vonás néha keserűen vo-
naglott.

A beteg leánya, meg a kis unoka aggódó szer-
tetettel vizsgálták az alvónak látszó vonásait, s a
kis gondör, szösze haju fücska, türelmetlenkedve
ránczolgatta a nagymama takaróját, s kedvetlen tü-
relmetlenséggel susogta anyja fölébe:

— Csicsi mama, mikor kél fel már a nagy-
mama?

Mikor mond már nekem olyan szép történe-
ket: a boldogságos szűzről, a kis Jézuskáról, meg
az örök boldogság hazájáról?

A nagyanya kezé megmozdult a takarón, s a
kis szöszeke arany fűrtére tette azokat; s halk, resz-
kétó hangon susogta:

— Majd kis fiam! ezután akkor mesélek neked
a mikor alszol, mert a nagymama most az örök bol-
dóság hazájába megy nem sokára el, a honnan csak
akkor jövék el hozzád mesélni, a mikor te alszol.
— Ne mondjon ilyet édes anyám! Rebegete az
agy mellett ülő fiatal asszony könnyes szemekkel,
messze van még az az idő.

A beteg asszony felvetette a szenvedéstől bar-
nára festett szemhéjait, s szomorúan nézett leányára.

— Semmiben sem vagyunk olyan bizonyosak
gyermekem, mint a halálban.

Nem tudjuk, a jövő perczben mire legyünk el-
készülve, hogy jót, vagy rosszat hoz-e reánk sor-
sunk, de a halál pillanatára mindég el lehetünk ké-
szülve.

Hosszú, szomorú csend következett be ismét
a beteg szobában, a nagyanya újra behunytja szem-
eit, két kis sárga kezét összekulcsolta takaróján, s
leánya könnyes szemekkel nézte haldokló anyját, a
ki olyan nyugodtan várta a halált, mint a milyen
nyugodtan viselte el az élet szenvedéseit.

Lassan sötétedni kezdett a szobában, s a nap
lenyugó vörvörös sugarai egyenes vonásokban egy-
kerekek körben központosultak az ablak fehér táblá-
laira, hirtelen vörös fényű világgossággal árasztotta
el az egész szobát.

A fiatal asszony felállt, hogy leeresse a fűg-
gönyt az ablakon, de a beteg tiltakozólag intett neki.
Ne bántsd! susogá, hadd gyönyörködjünk az
egymás haláluklásában a nappal.

Kezét nyújtá leányának, ki felségíté őt ágyá-
ban, s körül támogatva párnákkal, sokáig, néma te-
kintettel, fájdalmas kifejezéssel arczán nézte a
mindjobban halványuló erős sugarakat.

Végre gyöngé, elhaló hangon megszólalt, s
naplóját kérte leányától.

A vastag kötésű napló beirt lapjai között so-
káig lapozott fonnyadt ujjával, s könnyei lassan
pergették a napló sárga lapjaira.

Egy pár lapnál különösen sokáig időzött te-
kintetével, s aztán reszkető kezekkel kitépte
azokat a többi közül.

Ezeket, rebegett, tegyék velem koporsómba.
Azután visszahagyatott párnáira.

Szeresetek! susogá, kezeit gyermekei fölé
nyújtja, szíveskedj, mert csak az szeretet az igazi
érv életünkben.

Mai számunkhoz egy fél ív melléklet van csatolva.

tok közé temetni, és a régi síremlékeket egymásra kellett helyezni, úgy, hogy a 130,000-nél többre rugó síremlék egy aránylag kis területen egészen egymás mellé szorult — ép úgy, mint a boltokban szokás őket elhelyezni — áll. Ezen az emberi kegyeletet mélyen sértő állapoton végre aztán századának örök büszkesége a nemes szívű II. József császár segített, új temetkezési helyet jelölt ki a zsidóknak.

A ki azonban azt hiszi, hogy Prága csak multjánál fogva érdekes és tanulságos, az nagyon csalódik, mert Prága a szlávok legtehetségesebb és legintelligensebb elemének, a cseh nemzetnek most is kedvelt fővárosa és a cseh nemzet iparkereskedelmi, művészeti és tudományos intézeteinek valóságos központja s bár a „Deutscher Schulverein” a nemzeti schauvinizmus és germán egoizmus e típusú képviselője, hatalmas konkurrenciát állított fel a külön német színház, a külön német nyelvű egyetem és a külön német sajtóban, mégis itt a hegemoniát nemcsak a társadalomban és kultúrában, de a politikában is kénytelen átengedni a cseh nemzetnek, a mely ési jogaihoz és intézményéhez oly szívósággal ragaszkodik, melyért őt minden, a dolgozat magasabb szempontból és elfogulatlanul tekintett ember részéről csak az elismerés illeti meg.

Művészeti intézetei közül első helyen kell említenünk a cseh nemzeti színházat, melynek alapkövét közvetlen az alkotmányos élet megnyitása után, vagyis 1868-ban tették le, s mely 13 év építkezés után, vagyis 1881. aug. 12-én lett volna a nyilvánosságnak ünnepélyesen átadandó; azonban egy, eddig még ismeretlen körülmény miatt a hatalmas intézet felszerelésével együtt a lángok martalékává lett. De a milliárdra menő kar felett a cseh nemzet nem esett kétségbe, sőt a vesztéséggel együtt új áldozatokra serkenté a cseh nemzet apraját és nagyját is így történhetett meg aztán, hogy 2 év múlva, vagyis 1883-ban mint Phoenix hamvaiból, emelkedett ki az új, 3,100,000 forintba kerülő nemzeti színház, melyben 2000 személy számára van kényelmes ülőhely.

A nemzeti színház után legnevezetesebb s legrágább műintézete Prágának a „Rudolfinum”, melynek felépítésére 1875-ben a cseh nemzeti tákarékpénztár 2 millió forint szavazott meg, a mely arról nevezetes, hogy az alapkövét kezdve az utolsó töltetig minden cseh anyagnál és cseh munkáskál által lett készített. Ebben az épületben a 18 korinti oszlopon nyugvó híres koncert terem, ugyancsak itt van elhelyezve a 20,000 forint értékű orgona, egy cseh orgona készítő ajándéka. A Moldovára néz a főbejárat; pompás márvány lépcsőkön haladtunk le az előcsarnokba, melyet az olimpusi főistennek és főistennők sikerült gipsz szobor utánzatai ékesítenek.

Az új nemzeti múzeum a Venczel-térén már szintén készen áll, de berendezetnie csak az országos kiállítás bezárása után fog, miután a régi múzeum működése legnagyobb részét az országos kiállításnak engedte át ideiglenesen. Az új múzeumban lesz elhelyezve a természettudományi osztály, az országos könyvtár és képtár. A múzeum ásvány, növény és állat osztálya a 300,000 példányt meghaladja, a könyvtárban pedig 150,000 db. nagybiblia régi és igen becses munka van felhalmozva. Az épületnek legszebb része a görög stílusban készült lépcsőház és a nagy díszterem, mely utóbbi egyúttal a cseh nemzet Pantheonja, itt lévén elhelyezve összes politikai, egyházi és művészeti nagyjainak bronzszobra. A múzeumot Schulz József prágai egyetemi tanár tervei szerint Csehország tartományi rendi építettek a nemzet költségein, az összes építési költségek a belső felszerelések nélkül, 1,127,380 forintba kerültek.

A cseh egyetem, vagy a mint ott nevezik: „a Carolinum” még ez idő szerint is azon régi épületben van, melynek alapjait IV. Károly római császár 1348-ban, tehát 17 évvel a bécsi egyetem megnyitása előtt, vetette meg. Az egyetem előtt áll annak 5 százados főnállásának jubileuma alkalmából, tehát 1848-ban készült lovag szobra IV. Károly császárnak, Prága nagysága és gazdagsága hatalmas megteremtőjének.

lagos nagyságát és annak a kaptafájára készítettné mindenki csipót.

Hogy az olvasás fontos tényezője a társadalmi életnek az kétséget nem szenved, de éppen azért úgy kell vele bánni, hogy ne ártalmunkra, hanem hasznunkra legyen.

Kíváncsiság és inger kezdett minket egyik könyvtől a másikig, hogy tartalmával elvezessen az igaztosság legfényesebb eső pontjára, mely állapot tart addig, míg a könyvet végig nem futottuk.

Az utolsó lapját is elolvastuk, becsapjuk, és ez életben soha többé kezünkbe nem kerül.

Az olvasásnál két körülményt kell figyelembe venni, először mit olvasunk másodsor, hogy hogyan olvasunk.

Mind a két kérdés olyan kérdés, hogy határozott korlátot szabni lehetetlen. De általában az első kérdésre mondhatjuk, hogy mindenki a szakmájába vágó dolgokat olvassa leginkább. Hát ez annyira a mennyire úgy is történik.

De már most a mit olvasunk hogyan olvasunk, az a dologban a lényeges.

Olvasásunk ma napság ép olyan felületes, mint a milyen társadalmi és szellemi életünk. Dicsékedünk, hogy mennyit olvastunk, büszkék vagyunk, ha nagy emberek ismerettségénél tündökölhetünk, pedig legtöbb esetben, sem nem tudunk sokat abból, a mit olvastunk, sem pedig a nagyurak nem gondolnak velünk, ha két hónapig nem láttak.

Vesztünk disz kötetű könyveket, melyek salon asztalunk díszére válhatnak ugyan, de szellemi hasznót nem hoznak.

Támogatja ezen ferdeséget a találokony irás, mert nyakra főre rendeznek díszkidácsolásokat, melyeket olvasni nem fog soha senki, először nehézkás formájuknál fogva, másodsor pedig vigyázni kell rájuk mert ha piszkosak lesznek vagy elrongyosodnak, nem díszei szobáinknak.

A legszámalmasabb felületességet tapasztaljuk világ életünkben.

A szobor bronzból van öntve s egészben véve 9.48 m. magas, melyből maga Károly császár alakja 3.8 m. esik.

Ezenkívül megemlítendő még a 10 évvel később, vagyis 1858-ban felállított Radetzky szobor, mely arról nevezetes, hogy a főalakat az osztrák hadsereg külön osztályából vett katonának, mint piedestálra tartják vállalkozón.

Vezetőim még sok más érdekes megnézni valót sorolt fel, de én már erősen sarkaltam, hogy hagyjuk a várost, s menjünk ki az attól mintegy fél órányira fekvő országos kiállítás színhelyére.

*

Azzal ugyan nem dicsekedhetem, hogy valami nagyon sok országos és világ kiállítást láttam, de annál többet halottam és olvastam ezekről, és különösen a mióta Baros Gábor, a keveset dicsőítő, de annál többet alkotó miniszter elejtette a nagy szót, hogy Magyarország és a magyarországi 1000-éves politikai és társadalmi multját fényesebben nem dokumentálhatná a művelt Európa előtt, mint egy országos kiállítás által; a mióta olvastam a sokat beszélő és keveset cselekvő Gr. Zichy Jenőnek egy európai furdóhely ányas lombjai alól, az Egyetértéshez intézett levelét, melyben apróra megmagyarázta nekünk, miként lehetne idegen tőkövel Budapest egy sikerült világkiállítást rendezni, azóta magam is gondolkodtam a felől, vajjon mire van nekünk tulajdonképpen szükségünk; arra-e, hogy az angolok gazdasága, az amerikaiak élelemessége, a franciaok ügyessége és a németek szorgalma és szerencsés körülmények által naggyá és virágzóvá tett iparaikkal itt saját hazánkban, a mi magunk pénzén alkotott kiállításunk verjenek le és szégyenítsenek meg bennünket, — vagy pedig arra van szükségünk, hogy egy, a mi anyagi és szellemi erőnkkel arányban álló, de összes működésünket, tehát östermelet, ipart, kereskedelmet, művészetet és tudományt magában foglaló olyan országos kiállítást rendezzünk, mely míg egyrészt alkalmas arra, hogy szorgalmunk, izlésünk, szellemi és vagyoni fejlettségünkről kétségtelen bizonyítékot tegyen és hogy az egész művelt világ előtt megmutassuk, hogy a török, tatár, osztrák és orosz, csak feltartóztatni volt képes bennünket ama haladásban, melyet más, szerencsésebb fekvésű európai államoknak már régóta megadott a nem mindig igazságos gondviselés, — de meggátolnak, — másrészt pedig hazánk szépségeit, földje gazdagságát, népe nemese voltát, izlése önállóságát östemesse meg a művelt Európa előtt, hadd szűnjék meg már az a szégyenteljes állapot, hogy külföldön a földrajz és történelmi tanárok is jobban östmerik Chinát és Braziliát, mint Magyarországot, és a mi föl: induljon hódító hadjárata a speciális magyar-ípar terméke, a mi természetesen piacunkat képező s nálunk sokkal fejlettebb viszonyokkal küzdő keleti tartományokba, kikkel utóbbi időkben politikai barátságunk is jelentékenyen megszilárdult és a kikkel ma holnap nem csak a keleti vasutak, de a vasakaput át a hatalmas Duna is akadálytalanul fog összekötni.

Talán még tovább és mélyebben belemérültem volna a mi ezredéves főnállásunk emlékére rendezendő országos illetve világkiállítás kérdéssébe, ha merengéseimből fel nem ébredt volna jámbor kalauzum azon kijelentéssel, hogy ime, itt vagyunk már az országos kiállítás kapujánál a „Baum-Garten”-ben.

A cseh nemzeti, illetve tartományi választmány 1890. január 23-iki ülésében határozta el, hogy 1791-ben Prágában tartott első iparkiállítás százados év fordulójára megünnepelésül ez évben tisztán saját erejéből országos kiállítást fog rendezni a cseh királyok régi állatkertjében, mely most „Baumgarten” név alatt ismeretes és rendező körülmények között a főváros lakóinak legkedvencebb kiránduló helyét képezi. Ezen őrsi, 62 kát. hold területű parkban van elhelyezve a cseh országos kiállítás; a főbejáratl szemben áll az impozáns méretű ipar csarnok s előtte Podjebrád György cseh királynak ez évben fölállított bronz lovag szobra. Az iparcsarnok vas constructióból van alkotva. Az iparcsarnok maga 692 ezer forintba került, mit soknak éppen

Kezddik ez az iskolában végződik ez a sir szélén.

A gyermek már kora ifjúságában az iskolában áldozta a felületességnek. Mindenből tanítanak valamit és az egészről alig tud valamit bizonyítványra daczára. Ha ez után kikerül az iskolából, vagy soha könyvet sem vesz kezébe, vagy ha néha napján rá szánja magát, mást nem tud megemészteni, mint regényt.

Ezeket aztán úgy hívják, hogy „olvasott” ember; és igazat mondanak a nélkül, hogy tudnak. Mert csakugyan olvasott, de megjegyezni nem jegyzett meg magának semmit.

Ha egy művet elolvastunk megelégszünk az összbenomással.

Fejünkben ezer fogalom kimondhatatlan kaosza uralkodik, és mi erről azt hisszük, hogy alapos emberek vagyunk.

Mindent világjórassan és kivonatan ez jel-szavunk.

A dolgok menetét nem tudjuk soha türelem-mel megvárni.

A színházban tükön ülünk, ha a függöny öst-ször gördül.

Öt felvonásos drámát irni vakmerőség, míg az egy felvonásos darabok gomba módra szaporodnak.

Jellemző közönségünk türelmetlenségét, hogy az előadás végét nem tudja bekéhen bevárni, hanem mint fejvesztett rohan a kijárat felé, ha a darab ki-fejlődése fél közeledik.

Ilyen aztán az olvasásban is. Végig soha sem olvasna egy könyvet sem, hanem ha már sejtje az eredményt, eldobja, hogy hamarabb ujba kezd-hessen.

Mert mindig újat és újat szeretünk, és amennyire lehet a legujabbat, ha mindjárt rossz is.

A fiatal emder ha kikerül az iskolából, a remek írókat soha sem olvassa. A leány pedig az iskolában alig hall rólu-k valamit, ha onnan kikerült és

nem mondhatunk, ha meggondoljuk, hogy 822 ezer mm. vas lett reá felhasználva, és hogy felső területé 25 m. magas, 40 m. széles s 230 m. hosszú. A cseh multipar ezer és ezer tárgyai ez őrsi csarnokban vannak csoportok szerint elhelyezve. Az egész kiállítás különben 27 csoportra oszlik és 106 külön pavilonban van elhelyezve.

Engem leginkább a képművészet érdekelt, mert ebben nemcsak legtöbb gyönyörűséget véltem találni, hanem úgy gondoltam, hogy épen a művészeti alkotásairól fogom legjobban a cseh nemzet izlését és alkotó tehetségét megítélhetni.

Beléptem tehát a 23. sz. pavilonba, mely közvetlenül a főjáratról balra 3-ik helyen van felépítve, és melyben a képművészetek 4 faja, rajz és festészet, szobrászat és építészet van együttesen képviselve. Az igazságunk tartozom annak kijelentésével, hogy a képművészet kiállítását iránt a bizottság legkezdőben intézkedett, mert eleinte ez az országos kiállítás programjába nem volt felvéve, csak az 1890. május 9-én tartott ülésen lett elhatározva, hogy az 1791-en belőli Csehországban született, akár bel, akár külföldön élő és működő művészek alkotásait feltüntetni kiállítást rendeznek és ime egyetlenegy rövid év alatt részben a rendezők ügyessége, de legfőképpen a cseh aristokraták kiáltozottságára folytán nem kevesebb, mint 1224 különböző rajz és festmény és 181 szobor lett összegyűjtve és kiállítva.

A festmények közül úgy terjedelemlre, mint hatásra nézve legimpozansabb a Párisban élő, de természetesen cseh születésű Brozic Watzlavnak „Husz János a Konstanci színat előtt” című alfa festménye, mely conceptiójában és kivitelében, valamint az egyes alakok szingazdag áltozékében és élénk arckifejezésében erősen emlékeztetett engem a mi Munkácsnak „Krisztus Pilátus előtt” című epochális festményére. Ezt a tisztán cseh nemzeti képet maga a cseh nemzet vette meg új muzeuma számára 60 ezer forint. Brozic után egyik legbátrabb festője a cseheknek, a Münchenben élő Max Gabriel, kinek „A megváltó felfeszítése” tárgyú képe 33 ezer forint kelt el. Utána következik a Rómban élő Knüpfer Benes, kinek a „Hullámjatek” cz. festménye 15 ezer forint kelt el.

A csehek leghatalmasabb pártfogójáról, IV. Károly római császárról sem feledkeztek meg, megörökítvén őt azon jelenetben, midőn ez éhínség alkalmával népe között megjelent és a szűkölködőknek kenyeret osztott. A képet a Rómban élő Ditté E. manál festette; ára 12000 frt.

A szobrok közül megemlítendő a Schaff Adalbert pandorája, ára 5000 frt, ugyancsak az a Lédá-já, ára 3000 frt és a Bureil Ludvig „Martyr”-ja, ára szintén 3000 frt.

A különböző rajzokat és építési terveket, melyek különben is inkább a szakembert érdeklik, már meg nem nézhettem, mert megszólalt a csegettű, mely bennünket a kiállítás elhagyására hívott fel, én távoztam, azon búsztka tudattal, hogy ha bár iparunk nem is olyan fejlett, mint az azt évszázadok óta bekéhen gyakorló cseheké, de művészeink, kik közt a világhírű Munkácsnak, Zichy-n és Benczur-n kívül még egy egész legióját a fiatal erőnek sorozhatjuk, a versenyt a csehekkel nemcsak kiállítják, de alkotásaitaik nagyszerűsége és gondos kivitele által felül is mulják, a mint erről bárki is csak a budapesti oszt. tárlat megtekintése után könnyen meggyőződhetik.

— (Széchenyi és az iskolák.) Széchenyi István születésnapjának századik évfordulója e hónap 21-ikén lesz. Az országos középiskolai tanár-egyesület indítványára a közoktatásügyi miniszter intézkedett, hogy e napon az állami és az állami felügyelete alatt álló összes középiskolákban iskolai ünnepet tartsanak.

— (Az oroszországi inség) rettenetes áldapotokat teremtet egy éhező vidékeken, de főleg a Kaukaszban. Úgy elszaporodtak a rablók, hogy nem mulik el nap gyilkosság vagy rablás nélkül. Ehező koldusok seregei leselkednek az erdőkben vadállatok módjára az utasokra, rátörnek a

férfjékre, falja a regényeket. Elolvassa ő boldog boldogtalannak művét, dívat és alkalom szerint, hogy eddig nem ismert ferdeségeket megismerjen.

Mintha átok nevezetnek rájuk, úgy rohannak a veszedelembé. És miért? Mert ez dívat. Manapság az jó a mi dívat, és ha nem haladunk a korral kinevetnek, lenéznek, mert nem tudunk mindenbe belekontárkodni.

Azonban távolról se hívjuk, hogy ez mind megváltozik, ha száz vagy ezer olvasható könyvet fogunk az emberiség kezébe megvenni.

Mert míg lesz vállalkozó ki elég vakmerő holmi irodalmi képtelenségeket kiadni, mindig lesz közönség ki ezt olvassa.

Eltekintve mindentől, ez a fő a dologban, hogy a mit olvastunk olvassuk figyelemmel és lassan.

Ha valamit nem értünk olvassuk ki kétszer és ne elégedjünk meg azzal, hogy végire érvén a könyvet azt sem tudjuk ki től a mit olvastunk.

Ne lebegjen szemeink előtt, hogy kérkedve mondassuk el az olvasott könyvek számát. Hanem inkább legyünk arra büszkék, hogy keveset olvastunk ugyan, de többet tudunk azoknál kik könyvtárakat olvastak át. Mert mint ér hálomra olvasni és nem tudni a végén semmit, nem látni falokat az erdő. Ilyen dologgal csak rontjuk szemünket és egész-ségünket, elpocsékoljuk a drága időt, melyet hasznosabban tölthetünk volna el.

Mindig az lebegjen szemeink előtt, keveset de jól, és ne sorakoznak azok táborába kinek a tudomány és ismeret, mint lepkeszárny fűde porból van alkotva, és vele az ember árca mintegy csak be van hintve, melyet a játszi gyermek ujjával ha letöröl, nem tudunk tova szállani, hanem kövessük azokat, kik az ősi gyümölcs friss színében díszlenek benső érettséget és édességet tanúsítanak és felűtik a szomjazót.

Horváth Károly.

HÍREK.

— **Pater Granter Debreczenben.** Pater Granter a 60-as években Bécsnek híres hitszónoka volt, a ki hallgatóit minden beszédében legyalázta és összehidta. És Debreczenben is a botrány krónika egy számmal gazdagabb lett, a mi annál inkább felhívja a közfigyelmet, mert az nem egy tudatlan nép embere által követettet el, hanem egy kath. lelkes által, kinek társadalmi állása és szellemi műveltsége már hivatalából kifolyólag is a szeretet és türelem nemes tanát kell, hogy hirdesse és kövesse. A botrányos eset e következő: Egy helyb. kath. vallású polgár, kinek neje református, egy gyermekét temettetett el a reformátusok temetőjébe, hol már több gyermeke alussza az igazak álmát. A mint a menet a sírhoz ére, a fejfa beillesztése alkalmával a gyászoló atyához kiáltott harsány hangon a káplán ur „Mit akarnak azzal a karóval, veyégek el, dögnek való az, embert keresztet illet.”

A jobbára reformátusokból álló gyász kíséret alig tudta miltó megbotránkozását elfojtani, hogy botrány nem fejlődött ki, csak annak köszönhető, hogy a káplán ur jobbnak látta sietve elhagyni a temetőt.

Valóban elszomorító dolog a XIX. század utolsó évtizedében, hogy akad olyan bornirt fanatikus ki manapság a Kolonicsok és a Paprika Janesi Pater Granterek szerepére vállalkozik. A bosszantásig elszomorító a dologban az, hogy a botrány éppen itt Debreczenben játszódott le a különféle vallásfelekezetek békés otthonában.

Felhívjuk általánosnagyrabecsült prépostunkat, hasson oda, hogy hasonló esetek ne ismétlődjenek, a káplán urat pedig utatassza el, hogy az illem és tapintatosságából huzamosabb ideig órákat vegyen.

Debreczen sz. k. város 54 ezer lélekbeli álló ref. közönsége talán megérdemli, hogy ne dobálják sárral némely hülyék vallási meggyőződésért, melyért sokat küzdött, szenvedett, melyhez a magyar történelem legmagasabb eseményei fűződnek.

— **Közügyek.** Debreczen város szept. havi rendes közgyűlése fontos ügyeket tárgyal, mint például a városi tisztviselői fizetés emelésének ügye. Hol a tanács, hol a jog- és pénzügyi bizottság előterjesztése, hol pedig a közgyűlés szavazata értel-mében el is fogadtatott a fizetés emelés. — Vá-sá-r-bíróul egyhangulag Péter Gábor választott. Végül a jövő évi költségvetés fogadtatott el.

— **A kir. itélő tábláról.** Az új ügyvitei szabályzat f. hó 15-ikétől fogva lépett életbe a debreczeni kir. itélő táblánál. — A debreczeni állami építészeti mérnöki hivatal elkészítette a debreczeni kir. itélő tábla helyiségeinek légűrtartalmi kimutatását s a hét főbarn beküldte P. u. k. Gyula elnök urnak. — A d. e. kir. t. á. b. a fiatal tagjai kirándultak a mult szombatban delután Angyalházra, hogy vadászattal s a szép hely megszemlélésével tegyék élvezetessé a kirándulást. A kirándulók hétfőn hajnalba értek vissza városunkba.

— **Uj vasuti tervek** merültek felszínre Dr. Molnár Jenő és Dr. Deutsch Ignác által, melyek városunkra nézve szintén létező fontosak. Egyik a P.-Ladány, Nádudvar, Kőszeg és Etele pusztá és b.-újvárosi vasut lenne. Legközelebb megtartatik az érdekeltségi gyűlés. — A másik vasuti tervet Dr. Király Ferenc országgy. képviselő és társai vetették fel ujra, ez meg a Debreczen-nyirbátori vasut.

— **Katonai hírek.** A helyben állomásozó s a Zilah-ról városunkba érkezett honvédek csütörtökön azaz 16-án hajnalban indultak N.-Váradra nagy gyakorlatra. Egy huzomban Komádi mentek, hol pihenőt tartottak. — Az önkéntesek tisztí vizsgája szeptember 16-án vette kezdetét. A vizsgáló bizottság elnöke Wolff ezredes; tagjai: Einhuber és Wurm őrnagyok, Keller és Pankievics századosok. Nemcsics hadosztályparancsnokot Siegler, vezérkari őrnagy képviseli. A vizsgán a nagyváradi, debreczeni, aradi, csabai, és szegedi önkéntesek vettek részt.

— **A kereskedelmi akadémián** a pótlóértései irásbeli f. hó 21-től 23-ig tart. A szobeli-k 26-ikán kezdődnek.

— **Az ősi vásár Debreczenben** a következő rendben fog megtartatni: szeptember 28. 29. 30. bór, gyapjú, toll, iparcikkek és mindenféle termény; október 1. 2. juhvásár; 3 és 4-én sertésvásár; 4 és 5-én lóvásár; 5. és 6-án marhavasár.

— **A kivándorlás Amerikába** állandó rovat a vidéki lapokban. Azt még értjük, hogy a felvidéki megyék lakosai elhagyják otthonukat, hogy a tengeren túl keressenek boldogulást, de meglepő — a mit velünk közölnek. — hogy Debreczen és vidékéről is sokan kivándorolnak, még pedig Szlavónián és Fiumén át.

— **Az élet jutalma.** Gombos Sándor helybéli polgár, sertéskereskedő, ki e téren egyik legnagyobb, ismert nevű nemzeti ural állott üzleti viszonyban — a kinek milliója van — néhány ezer forint vesztett az üzletben, s e fölötti bánatában

Folytatás a mellékleten.

Ifj. PÁJER JÓZSEF

ÜVEG-, PORCELLÁN-, LÁMPA- ÉS KONYHA BERENDEZÉSI NAGY RAKTÁRA DEBRECZENBEN.

Üzlet-helyiség : Főpiacz, Pércsi-sor.

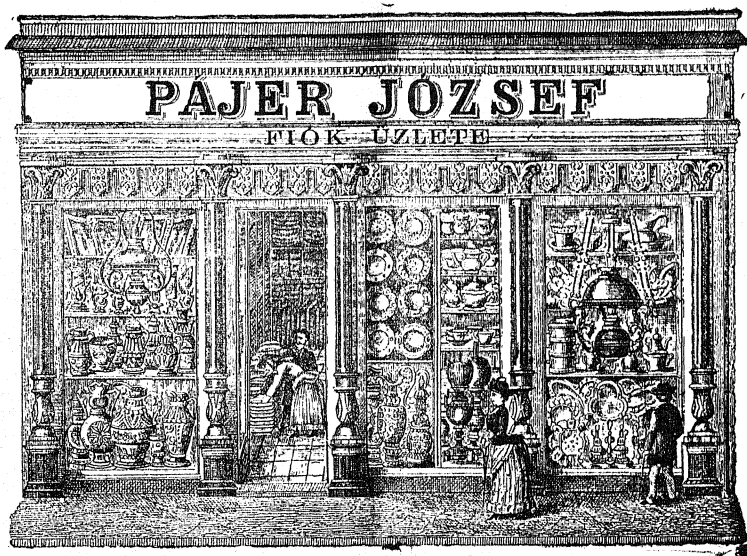
Van szerencsém úgy a helybeli, mint a vidéki n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy az idény beálltával dúsán összeállított lámpa raktárt rendeztem be.

Tartok raktáron minden jó hírnevű gyártmányú álló- és függőlámpákat a legjobb égőkkel ellátva egész gyári áron, ugymint: Ditmár-féle nap kometten baku, dupla és a 30—40 gyertya lángú meteor-égőkkel, melyeket eladás előtt mind kipróbálva szolgálom. — Tartok raktéron igen finom szövésű kanócokat, lámpa-ollókat, lámpaüveg-keféket, petroleum-kannákat s minden egyes lámpa-részeket.

Ajánlom továbbá gazdagon berendezett raktáromat, u. m.: ét-, thea-, kávé-, mocca-, mosdó- és üveg-készleteimet francia, angol s

Vidéki megrendeléseknél a csomagolásnál a legnagyobb gond fordítatik, az úton történendő kárt magamra vállalom. maradok kiváló tisztelettel

A nagyérdemű közönség szíves bizalmát kérve

több hazai kivitelben igen jutányos áron.

Berndorfi evőeszközöket, dísztárgyakat, ugychina-ezüst- mint alpakában árjegyzék szerint, továbbá: csont- és fanyelű asztali- és dessert-késeket, mosdó-asztalokat minden kivitelben.

Szobadísztetéshez nagyválasztékban szolgálhatok majolika- és terakotta-vázákat és korsókat, ugyszinte faldíszeket és szobrokat minden nagyságban.

Ajánlom továbbá az abauj-megyei majolikagyár szép kivitelű árúk bizományi raktárát, a mely gyártmányból dúsán elvagyok látva. — Konyha berendezéshez minden ahhoz való kellékekkel a legolcsóbb árak mellett szolgállok.

ifj. PÁJER JÓZSEF.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a t. építész urakat, valamint a n. é. közönséget értesíteni, hogy üzletemben a legkitűnőbb gyártmányú

agyag- és majolikakályhákat

bevezettem és egy nagyobb szabású felállított mintakályha- valamint készlet-raktár fölött rendelkezem.

Tekintve, hogy gyárosom a legügyesebb és legmegbízhatóbb kályhaszerelést bocsátotta rendelkezésemre, azon kellemes helyzetben vagyok, hogy t. cz. vevőim igényeiknek tökéletesen megfelelhettek.

Midőn a t. építész urakat, valamint a n. é. közönséget, anyagkály-raktárom megtekintése céljából alázattal meghívom, egyttal felhívom b. figyelmüket legdúsabban felszerelt

VASKÁLYHA-RAKTÁROMRA

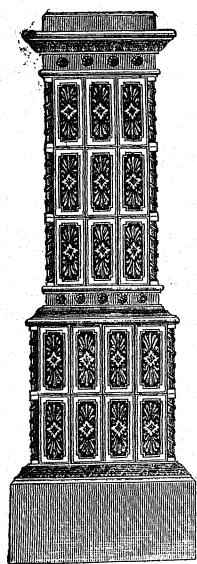
fa-, szén- és koksz-fűtésre.

Képes árlapok bérmentve.

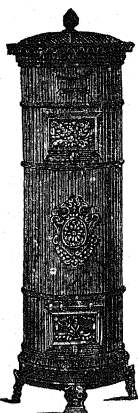
Tisztelettel

Tóth Gyula

előbb TÓTH LAJOS és TÁRSA,
Debreczen, városház sarkán.

(304.) 1—15.

Védelmet nyitott árnyékszékéknél meghűlés, léghez és szag ellen nyújtanak a legújabb szabadalmazott

árnyékszék ülések

emallírozott öntött vas csészével, automatikus készülék által légmentesen záródva. A már meglévő fűtőszékára könnyen alkalmazható és vízüblintés nélkül használható.

Ára fényezetlen 9 frt, fényező 10 frt. Szétküldés utánvét mellett. Kivitel szilárd. Kapható csakis a készítő és a szab. birtokosa

WOLFF SOMA,

budapesti vasbutor gyári raktárában, Dorottya-utca 2. szám.

(229) 9—10.

Vinterbergi intézet Bécsben

(Bécs, Währling, Cottage Anlagen.)

A legnagyobb leánynevelő, czélszerű berendezéssel. Igen szép hálószobákkal és társalgó-teremmel. Előnyös díszkert helyiséggel. Egészséges éghajlattal. Állam-érvényes bizonyítvánnyal. Tulajdonos: VINTERBERG MARI (Coblentz-ből a Reina mellékéről.) (280.) 6—6.

Üzlethelyiség változtatás.

KATZ HERMAN
férfi és gyermekruha raktára

szeptember közepétől kezdve

HUSZÁR KÁROLY

fűszerkereskedő volt üzlethelyiségébe

a „BIKA” szálloda mellett,

helyeztetik át.

(287.) 4—6.

Üzlethelyiség változtatás.

Bécs, 1873.
Erdem-érem.

Budapest, 1885.
Nagy díszoklevél.

Eszék, 1889.
Díszoklevél.

N. Palánkán, 1887.
Arany-érem.

London, 1887.
Díszoklevél.

CSIK JÓZSEF

osász. és kir. kizárólag szabadalm.

első szerémi portland-cement- és vízhatlan mészgyár Beocsinban.

Központi iroda és raktár: BUDAPESTEN, V. Rudolf-rakpart 8. ajánlja a t. építész és építőmester urak, építkezési vállalatok, földbirtokosok, községi és egyházi előjáróságok valamint a n. é. építő-közönség kényelmére Debreczenben Szabó Zsigmond fűszerkereskedő urnál raktárt tartok, hol saját gyártmányú

Portland-cement és vízhatlan mész,

folytonosan legjobb és egyenlő jó minőségben kapható. — Árjegyzékek s magyarázat kívánatra készséggel megküldeték. (65.) 26—30.

Páris, 1867.
Bronz-érem.

Kecskemét, 1872.
Ezüst-érem.

Ujvidék, 1875.
Arany-érem.

Szeged, 1878.
Erdem-érem.

Triest, 1883.
Arany-érem.

Üzlethelyiség változtatás.

Üzlethelyiség változtatás.

Kaszanyitzky Endre

előbb KUHINKA ISTVÁN K.
üveg, porcellán, lámpa és háztartási
cikkéket raktára

DEBRECZENBEN

ajánlja pontos kiszol-
gálat és gyári árak
mellett az

ŐSZI és TÉLI idényre

nyomán érkezett

és nagyválasztékkal

berendezett

DITMÁR-

és

Brüner-féle

a legjobbnak elősmert

gyártmányu

SZALON-

FÜGGŐ- ÉS

ASZTALI-

PETROLEUM-

LÁMPÁK

s minden hozzátartozó cikkek nagy raktárát.

Tisztelettel

KASZANYITZKY ENDRE.

Képes árjegyzékek kívánatra bérmentve.

(112) 12—7.

147. szám.

Az ISTVÁN gőzmalom-társulat

GYÁRTMÁNYAINAK

ÁRJEJYZÉK

Az 1887. április hó 18-án Budapesten tartott
általános magyar malom gyűlésen megállapított
s 1887. jun. 1-én életbe lépett eladási, fizetési
és szállítási módokatokra vonatkozó egyezm-
nyek szerint.

Itt helyben kötelezettség nélkül.

Készpénzfizetés mellett
zsákkal együtt

Szám	100 kiló	200 kiló	300 kiló
frt	kr	frt	kr

Asztali dara nagyszemű	A.	19	20	16	32
Szinte aprószemű	B.	18	60	15	81
Királyliszt		0	18	60	15
Lángliszt kivonat		1	18	—	15
Elsőrendű zsemlyelisz		2	17	60	14
Zsemlyelisz		3	17	—	14
Elsőrendű kenyérlisz		4	16	60	14
Közép kenyérlisz		5	16	—	13
Kenyérlisz		6	14	80	12
Barna kenyérlisz zsákonként		7	12	80	8
70 kilogramm					96
Takarmányliszt zsákonként		8	9	20	6
70 kilogramm					44
Finom korpá zsákonként		11	6	—	3
70 kilogramm					—
Durva korpá zsákonként		12	5	—	2
50 kilogramm					50

Debreczen, 1891. Szept. 8.

(22.) 37—52.

Melyik lapra fizessünk elő?

Gazdag tartalmánál, nagy terjedelménél fogva
a legolcsóbb magyar lap az

„EGYETÉRTÉS”,

a mely az új évvel immár 25-ik évfolyamába lé-
pett. Ez a magyar olvasó közönség lapja. Hiteles
forrásokból származó értesüléseinek gyors-
sága, alapossága és sokasága, rovatainak válto-
zatossága, kitűnősége, a különböző olvasmányok
gazdag tárháza tették az „Egyetértés”-t népsze-
rűvé. Az országgyűlési tárgyalásokról a leg-
részletesebb s o mellett tárgyilagossá hű tudósítást
egyedül az „Egyetértés” közöl. Gazdasági ro-
vata elismert régi tekintélynek örvend. A ma-
gyar kereskedő s gazdáközönség nem szorul
többé idegen nyelvi lapra, mert az „Egyetértés”
kereskedelmi s tözsdei tudósításainak bősége-
vel s alaposságával ma már nem versenyezhet más
lap. A kereskedő, az iparos s a mezőgazda meg-
találja mindazt az „Egyetértés”-ben, a mire
szüksége van. Változatosan szerkesztet tárczáj-
ban, annyi regény olvasmányt ad, mint egy lap
sem. Két három regényt közöl egyszerre, úgy
hogy egy év alatt 30—40 kötetnyi regényt, ér-
szint eredeti, részint a külföldi legjelesebb ter-
meket jó magyarsággal fordításban kapnak az
„Egyetértés” olvasói. A ki olvasni válogat keres
és a világ folyásáról gyorsan és hitelesen akar
értesülni, fizessen elő az „Egyetértés”-re, mely-
nek előfizetési ára egy óra 1 ft 80 kr., 1/4
évre 5 ft s egy évre 20 ft. Az előfizetési pén-
zek az „Egyetértés” kiadójátalába küldendők.
Mutatványszámot a kiadójától kívánatra egy
hétig ingyen és bérmentve küld.

27—52. (93.)

FÉRFI CHIFFON-INGEK

gallér vagy a nélkül 1.50 kr,
a hírneves SCHROLL-féle chiffonból három
mipőségben 1.90, 2.20, 2.60.

**GALLÉROK, KÉZELŐK,
ZSEBKENDŐK**

minden árhoz,

HARISNYÁK

urak, nők és gyermekek számára,

CZÉRNA- ÉS SELYEM-KEZTYÜK,

NAPERNYŐK, ESERNYŐK

legolcsóbb beszerzési forrása

Szabó Lajos Fiai

özégnél

Debreczen, Rózsater.

(290.) 8—52

BAUER és TÁRSA

GAZDASÁGI GÉPGYÁRA ÉS

GÉPCSARNOKA

DEBRECZENBEN,

Gyár és iroda: Nagypéterfia-utca 571 szám.

(telefon összeköttetés)

Raktár: Nagypéterfia-utca 553 szám,

(helyi vasut megálló.)

Ajánl Clayton és Shuttleworth-féle eredeti

BAKER ROSTÁKAT

tűzg tűztitítóval vagy a nélkül, vasrámas fonott
szitákkal.

KOKOLYOZÓKAT (Trieur)

konkoly, búkköny, vadzab stb. kiválasztására,

Clayton & Shuttleworth-féle eredeti

sorbavetőgépeket

u. m. „Universal-Drill” és legújabbán javított
„Junior-Drill” továbbá „New-Hungaria-Drill”
továbbá „Sack” rendszerű egyetemes aczélekéket,
több rendbeli két barázdas ekéket vasboronát, és min-
denemű gazdasági gépeket és felszereléseket a leg-
jutányosabb gyári árak és kedvező fizetési feltételek
mellett.

Gépműhelyében mindennemű gépek

javitását, új tűzsekrények készítését, vasesz-
tergályos munkát, szakszerűen, gyorsan és ju-
tányosan teljesít. Teljes tisztelettel

BAUER és TÁRSA.

Levél- és sürgöny-cím: Bauer gép-
gyára Debreczen.

Rickl József Zelmos

DEBRECZENBEN ajánl:

friss töltésű ásványvizeket u. m.:
bikszádi, bártfai, ezigelkai, csizi
jod, emsi, franzensbadi, gies-
hübli, gleichenbergi, halli jod,
ivánkai, karlsbadi, kissingeni,
Rákóczy, koritniczai, krondorfi,
lipiki jod, Margit forrás, mari-
enbadi, mohai Agnes és Ste-
fánia forrás, parádi, püllnai,
preblai, pirmontti aczél, szre-
brenicai (Bosznia), Guber for-
rás, Levico és Roncegnói
arsen és vas tartalmuak, ro-
hitschi, Selters, Salvator, said-
schitzi, szolvai, szulini és budai
keserű vizeket, továbbá:
Lenkencze, olajban tört mindenféle festé-
keket és mindennemű fűszerárúkat a leg-
jutányosabb árakon. (25.) 46—52.

A „Zacherlin” védjeggyel elkövetni szokott családi félvezetések, sajnos
még ez ideig sem szűntek meg! A Zacherl J. czég kötelezve érzi magát e
körülménnyel szemben kinyilatkoztatni, hogy bárki juttat tudomására ily
eseteket, azt 100 frttal jutalmazza, hogy a védjegy hamisítással elkövet csalás
miatt a fenytő eljárást megindithassa az illetők ellen. — A Zacherlint,
ezt a legkitűnőbb szert mindenféle rovarok ellen, nem szabad összetéveszteni
a közönséges rovarporokkal (insecten pulver), mert a Zacherlin különle-
gesség, melyet sehol és másképp nem lehet kapni, mint lepecsételt üvegekben,
melyen a védjegy s J. Zacherl aláírás van. — A ki tehát Zacherlint
akar venni s papír csomagú por-félét kap helyette, azzal okvetlen
meg van csalva.

Valódi minőségben kapható Debreczenben:

Geréby Fülöp,	Bornayás József,	Kohn Henrik,
Csanak József,	Deutsch Albert,	Leidenfrost Armin,
Havas József,	Ganovszky Lajos,	Rickl József Zelmos,
Szentkirályi Tivadar,	Gaszner Károly,	Szabó Zsigmond,
Tóth Sándor,	Huszár Károly,	Tóth Béla,
Varga Lajos,	Kovács Mihály,	Pozsgai Antal,
Dömök Béla,	Kohn Testvérek,	André Gyula.

Berettyó-Ujfaluban: Bottyán Gábor, ifj. Weisberger Ignác.
Ér-Mihályfalván: Pollák Móricz, Grósz Herman.
Hajdu-Böszörményben: Gemeinbeck József.
Hajdu-Nánáson: Schlachta János.
Hajdu-Szoboszlón: Körner Béla uraknál.

(119.) 12—12.

Házeladás Földesen.

A nagyváradi vonalon, a sápi állomástól egynegyed órányira, a piacon, a régi
gyógyszertár, jelenleg leányiskola tözsözönségében, bármely kereskedésre alkalmas, új
csereppel fedett ház, tágas bolttal, irodával, 3 szoba, konyha, kamara, istálló és fasszín,
udvarral, kerttel örök áron eladó, oly feltétellel, hogy előre 2000 ft fizetendő, 3500 ft
pedig 7 év alatt 500 frttal 5%-kal törlesztendő.

Egyezség köthető idősb Barcsay Miklós tulajdonossal Debreczenben Burgondia-
utca 314-dik sz. a.

A kulcsok Földesen, Kovács Márton 3-dik szomszéd 364-dik szám alatti házánál
kérendők. (301.) 1—3.

„Diana” Pieper fegyverek.

A vadászat sport kedvelők szíves figyelmébe!

SZÜCS KÁROLY

ELŐBB

BORSAY SÁMUEL

FEGYVERMŰVES,

DEBRECZEN, CSANAK-ház, a főpostával szemben.

Van szerencsém értesíteni a vadászat
kedvelő t. közönséget, miszerint az eddig
is előnyösen ismert fegyverműves üzletemet
most újlag dúsan rendeztem be; nevezet-
esen: „Diana” Pieper, „Toplewer”,
Lancaster, ugyisint Lefoseaux és
Flauber fegyvereket. — Raktáron tartok minden kiállítású és
nagyágú Revolvereket, Miniatur Flauber pisztolyokat, párbaj pisz-
tolyt, kétsövű „Bock” Flauber fegyvereket, szoba- és dísz fegyve-
reket, mezőgazdaságnál alkalmazott közönséges csősz-fegyvereket.
Minden nagyágú Revolver és Flauber töltényeket, gyutacsoló,
tölténycsavaró és töltő gépeket, — fegyver-**szíjakat** és **bő-
röndöket**, tölténytartó öveket.

Felvallalok mindennemű javításokat, fegyver átalakítást és
agyazást. — Becserélek használt fegyvereket, — szóval a szakmám-
hoz tartozó minden munkát és megrendelést jutányos, szolid és
pontos kiszolgálattal mellett eszközölök.

A n. é. közönség becses pártfogását kérve, maradtam
teljes tisztelettel a fenti.

Kétsövű „Bock” Flauber fegyverek 6—9 m/m.
nagyágban.

(276.) 7—10.